

System oceniania z języka obcego w XXIII Liceum Ogólnokształcącym

im. ks. prof. Józefa Tischnera w Łodzi

1. Oceniamy:

- opanowanie umiejętności określonych w *Podstawie Programowej*;
- opanowanie wybranych przez nauczycieli wiadomości zawartych w podstawach programowych dla uczniów szkół ponadpodstawowych:
 - języka francuskiego – “C’est parti!” (autor: Karolina Hadło, Agnieszka Wasił);
 - języka włoskiego – “Il Belpaese” (autor: Magdalena Bartkowiak-Lerch);
 - języka niemieckiego – “Między sąsiadami” (autor: dr. hab. Przemysław E. Gębał);
 - języka angielskiego – zgodny z podstawą programową obowiązującą od 1 września 2024 dla III etapu edukacyjnego w liceum ogólnokształcącym i technikum (autor: Milada Krajewska, Ewa Piotrowska, Aleksandra Świgoń);
 - języka rosyjskiego – zgodny z programem nauczania języka rosyjskiego jako drugiego w czteroletnim liceum i pięcioletnim technikum (autor: dr Agata Buchowiecka-Fudała);
- postawy, przez które rozumiemy stopień zaangażowania ucznia/uczenicy w procesie kształcenia.

2. Sprawdzamy wiedzę i umiejętności ucznia/uczenicy oraz oceniamy ich zaangażowanie w proces kształcenia. Przedmiotem oceny na lekcjach języka obcego są:

- sprawdziany (ich zakres wynika z realizowanego programu nauczania, uczeń informowany jest z tygodniowym wyprzedzeniem o terminie przeprowadzenia sprawdzianu i materiale rzeczowym, na którym jest on oparty);
- wypowiedzi pisemne, polegające na tworzeniu przez ucznia/uczenicę dłuższej spójnej wypowiedzi na zadany temat i narzuconej formie;
- kartkówki (które obejmują materiał z maksymalnie trzech ostatnich lekcji i mogą być niezapowiedziane);
- odpowiedzi ustne w różnych formach (przygotowane w domu lub przygotowane na podstawie informacji zgromadzonych w czasie lekcji);
- aktywność na lekcji (ocena aktywności ucznia na zajęciach może nastąpić na każdej lekcji lub być oceną podsumowującą aktywność ucznia w pewnym okresie);
- udział w konkursach.

3. Kryteria oceny prac pisemnych*:

OCENA	SKALA PROCENTOWA
niedostateczny	poniżej 40%
dopuszczający	40-59%
dostateczny	60-74%
dobry	75-89%
bardzo dobry	90-99%
celujący	100%

* - wynik procentowy zaokrąglany jest do pełnych całości

4. Każdą ocenę można poprawić tylko raz. Ocena z poprawy jest wstawiana do dziennika nawet, jeśli jest niższa od uzyskanej wcześniej. Przy wystawianiu oceny końcowej brana jest pod uwagę tylko ocena wyższa.
5. Jeżeli uczeń opuści sprawdzian lub kartkówkę, to musi je napisać niezwłocznie po powrocie do szkoły, termin uzgadniając z nauczycielem.
6. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w terminie ustalonym z nauczycielem. Termin poprawy ustalany jest wspólnie dla wszystkich uczniów. Dla uczniów, którzy z powodów losowych nie byli obecni na pierwszym terminie poprawy nauczyciel wyznacza dodatkowy termin poprawy.
7. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu półroczu zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów). Nieprzygotowanie należy zgłosić podczas sprawdzania listy obecności. Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia ucznia z aktywnego udziału w zajęciach. Jeśli limit nieprzygotowań zostanie przez ucznia wyczerpany, uczeń ma obowiązek aktywnie uczestniczyć w zajęciach, a aktywność ucznia na zajęcia podlega ocenie przez nauczyciela.
8. Uczeń aby otrzymać pozytywną ocenę klasyfikacyjną śródroczną, końcoworoczną i końcową musi uzyskać przynajmniej 60% pozytywnych ocen obowiązkowych form oceny postępów ucznia z prac sprawdzających opanowanie podstawy programowej. Do 60% ocen nie wliczają się oceny które uczeń poprawił.
9. Kryteria oceniania odpowiedzi **ustnych** (dialogów sytuacyjnych, opisywania ilustracji i odpowiadania na pytania, wyrażania opinii i ich uzasadniania, tłumaczenia wyrazów i zwrotów):

Ocena **niedostateczna**:

nieumiejętność nawiązywania i prowadzenia rozmowy

wypowiedź całkowicie niespójna i chaotyczna

nieznanomość podstawowego słownictwa oraz struktur gramatycznych

błędy w wymowie uniemożliwiające zrozumienie wypowiedzi

Ocena **dopuszczająca**:

znaczne trudności z nawiązywaniem i prowadzeniem rozmowy

wypowiedź niespójna i w dużej mierze chaotyczna

duże braki w znajomości elementarnego słownictwa oraz struktur gramatycznych

liczne błędy w wymowie znacznie utrudniające zrozumienie wypowiedzi

Ocena **dostateczna**:

względna komunikatywność przy pewnych trudnościach z nawiązaniem i prowadzeniem rozmowy

wypowiedź niezbyt spójna i dosyć chaotyczna

swobodne posługiwanie się podstawowym zakresem słownictwa

pewne trudności we właściwym stosowaniu struktur gramatycznych

błędy w wymowie mogące zakłócić zrozumienie wypowiedzi

Ocena **dobra**:

swobodna komunikacja dopuszczająca niewielkie zakłócenia

wypowiedź na ogół spójna i uporządkowana

posługiwanie się znacznym zasobem słownictwa

na ogół poprawne stosowanie struktur gramatycznych

nieliczne błędy w wymowie bez wpływu na zrozumienie wypowiedzi

Ocena **bardzo dobra**:

swobodna komunikacja bez zakłóceń

wypowiedź spójna i płynna

posługiwanie się szerokim zakresem słownictwa

bezbłędne stosowanie struktur gramatycznych

sporadyczne błędy w wymowie

Ocena **celująca**:

płynna i naturalna komunikacja, reagowanie w sytuacjach nietypowych

stosowanie różnorodnego, bogatego słownictwa

stosowanie zaawansowanych struktur gramatycznych

pełna poprawność wymowy

10. Kryteria oceny wypowiedzi **pisemnych** (krótszych i dłuższych tekstów typu email, wpis na blogu/forum internetowym, list formalny, rozprawka, artykuł):

Ocena **niedostateczna**:

wypowiedź nie na temat lub niezgodna z założoną formą

błędy językowe i/lub ortograficzne uniemożliwiające jej zrozumienie

Ocena **dopuszczająca**:

znaczne odbieganie od tematu, brak logicznej spójności, duże odstępstwa od formy

bardzo wąski zakres struktur leksykalno-gramatycznych

liczne błędy językowe i ortograficzne znacznie utrudniające zrozumienie

Ocena dostateczna:

nieznaczne odbieganie od tematu, czasami brak logicznej ciągłości, pewne odstępstwa od założonej formy

dosyć wąski zakres struktur leksykalno-gramatycznych

dosyć liczne błędy częściowo zakłócające odbiór wypowiedzi

Ocena dobra:

zgodność z tematem, spójność, zachowana właściwa forma

dosyć szeroki zakres struktur leksykalno-gramatycznych

komunikatywność; nieliczne błędy nie utrudniają zrozumienia wypowiedzi

Ocena bardzo dobra:

zgodność z tematem, całkowita spójność i płynność, brak odstępstw od formy

różnorodność i bogactwo struktur leksykalno-gramatycznych

sporadyczne błędy bez wpływu na zrozumienie wypowiedzi

Ocena celująca:

zgodność z tematem, całkowita spójność i płynność, brak odstępstw od formy

różnorodność i bogactwo struktur leksykalno-gramatycznych które wykraczają poza zakres obowiązkowy

sporadyczne błędy bez wpływu na zrozumienie wypowiedzi

uczeń potrafi swobodnie pisemnie abstrahować, wysuwać i wyrażać hipotezy w obrębie tematów ujętych w rozkładzie materiału, a także wykraczających poza zakres obowiązkowy

uczeń zna, stosownie do sytuacji dobiera i adaptuje, oraz zawsze skutecznie wykorzystuje różnorodne strategie egzaminacyjne adekwatne do danego typu zadania maturalnego

11. Zagadnienia nie objęte niniejszymi zasadami reguluje statut szkoły.

PROPOZYCJE DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W NAUCE ZESPÓŁ JĘZYKÓW OBCYCH

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie warunków sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych. § 6 1. Nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

Dostosowanie wymagań:

- powinno dotyczyć głównie form i metod pracy z uczniem, zdecydowanie rzadziej treści nauczania,
- nie może polegać na takiej zmianie treści nauczania, która powoduje obniżanie wymagań wobec uczniów z normą intelektualną,
- nie oznacza pomijania haseł programowych, tylko ewentualne realizowanie ich na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych,
- nie może prowadzić do zejścia poniżej podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego.

Specyficzne trudności w uczeniu się:

- dysgrafia: trudności w opanowaniu kształtnego, czytelnego pisma o zadowalającym poziomie graficznym,
- dysortografia: trudności w opanowaniu poprawnej pisowni, zgodnej z regułami ortograficznymi danego języka,
- dysleksja: trudności w opanowaniu umiejętności poprawnego czytania, zarówno pod względem technicznym, jak i rozumienia czytanych treści,
- niedosłuch: trudności w odbiorze dźwięków – może być częściowy bądź całkowity i może dotyczyć jednego lub obojga uszu.

Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo.

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny prac pisemnych powinny być ogólne, takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzanie pracy może być niekonwencjonalne.

- nie oceniać poziomu graficznego pisma i jego estetyki,
- zachęcać ucznia do pisania drukowanymi literami,
- zezwolić uczniowi na wykonywanie domowych prac pisemnych na komputerze
- zachęcać do sporządzania notatek w formie graficznej,
- w przypadku, gdy praca pisemna ucznia jest nieczytelna, sprawdzić opanowanie danego zakresu materiału w formie ustnej.

Dysortografia, czyli trudności z poprawną pisownią pod względem ortograficznym, fonetycznym, interpunkcyjnym itd.

Dostosowanie wymagań dotyczy głównie formy sprawdzania i oceniania wiedzy z tego zakresu. W żadnym wypadku dysortografia nie uprawnia do zwolnienia ucznia z nauki ortografii i gramatyki.

- oceniać odrębnie merytoryczną stronę pracy, nie uwzględniając błędów ortograficznych,
- posadzić ucznia blisko nauczyciela — umożliwi to zwiększenie koncentracji uwagi, ograniczy bodźce rozpraszające (zachowania innych uczniów), bliskość tablicy pozwoli na zmniejszenie ilości błędów przy przepisywaniu, zwiększy kontrolę pracy ucznia przez nauczyciela,
- uwzględniać trudności związane z myleniem liter.

Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści.

Dostosowanie wymagań:

- upewniać się czy uczeń właściwie zrozumiał polecenia do wykonywanych zadań,
- nie budować poleceń wielostopniowych,
- pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do określonych treści, wskazane jest zatem stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych lub tekstów z lukami — pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce,
- jasno i zwięźle określać zakres wiadomości do powtórzenia/przygotowania,
- unikać wyrywania do odpowiedzi, jeśli to możliwe uprzedzić ucznia, że będzie pytany np. na początku lekcji — pozwoli to mu skoncentrować się, przypomnieć nauczony materiał, a także zmniejszyć napięcie emocjonalne blokujące ucznia.
- w wypowiedziach pisemnych, na sprawdzianach i kartkówkach nie uwzględniamy błędów ortograficznych przy ocenie.

Niedosluch, czyli trudności w odbiorze dźwięków lub ich całkowita utrata.

Dostosowanie wymagań:

- podczas odsłuchiwania nagrań zapewnić uczniowi transkrypcję,
- posadzić ucznia blisko nauczyciela aby lepiej słyszał.

Opracowano na podstawie systemu oceniania z języka polskiego w XXIII Liceum Ogólnokształcącym im. ks. prof. J. Tischnera w Łodzi

PROPOZYCJE DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W NAUCE ZESPÓŁ JĘZYKÓW OBCYCH

Uczniowie z orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim lub z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej, realizują podstawę programową kształcenia ogólnego.

Uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim obowiązują te same podręczniki i zeszyty ćwiczeń, co resztę klasy.

Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy.

Na lekcjach języka obcego nauczyciel dostosowuje wymagania poprzez:

- pozostawienie większej ilości czasu na przyswojenie nowych treści;
- motywowanie do pracy poprzez częste pochwały, docenianie najmniejszego wysiłku ucznia;
- dostosowanie zadań do możliwości intelektualnych ucznia oraz wydłużenie czasu na ich wykonanie;
- motywowanie ucznia do brania udziału w lekcji, odrabiania zadań domowych;
- przekazywanie informacji o treściach koniecznych do opanowania;
- umożliwienie systematycznego zaliczania materiału małymi partiami;
- podawanie poleceń w prostej formie, unikanie trudnych pojęć;
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu;
- częste powtarzanie i utrwalanie zdobytych wiadomości;
- instruowanie ucznia podczas samodzielnej pracy na lekcji;
- sprawdzanie wiedzy uczniów może odbywać się w formie odpowiedzi ustnych na proste pytania, na początku lub w trakcie lekcji;
- posadzenie ucznia z przodu sali lekcyjnej, blisko biurka nauczyciela (jeżeli jest to zalecenie poradni)

Obniżony rozwój umysłowy

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych na zajęciach z języka obcego:

- zmniejszanie ilości materiału do zapamiętania;
- pozostawianie większej ilości czasu na przyswojenie nowych treści;
- odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany;
- wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań;
- zmniejszenie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań;
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie;
- wydłużanie czasu na odpowiedź;
- w miarę możliwości, częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień;
- możliwość dokończenia w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach;
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.

Oceniając ucznia o obniżonym rozwoju umysłowym uwzględnić należy:

1. wysiłek, który uczeń wkłada w opanowanie wiadomości i umiejętności;
2. poziom motywacji do pracy;
3. zaangażowanie w opanowanie materiału programowego;
4. samodzielność wykonywaniu zadań.

Praca z uczniem z Aspergerem

Na lekcjach języka obcego nauczyciel dostosowuje wymagania poprzez:

- zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tego samego miejsca podczas zajęć);
- trzymanie się tego, co jest przewidziane do realizacji. W sytuacji zmiany w planach konieczne jest uspokojenie, wyciszenie i pełne rzetelne uprzedzenie ucznia o planowanych zmianach. Zmiany muszą być wprowadzane uważnie i planowo, ale nie powinno się ich eliminować;
- eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych);
- zwrócenie uwagi (diagnoza) na możliwą nadwrażliwość ucznia na niektóre bodźce i odpowiednie reagowanie (np. nadwrażliwość słuchowa - zniżanie tonu głosu podczas rozmowy; wzrokowa - tworzenie stonowanych dekoracji w klasie itp.);
- kierowanie poleceń indywidualnie do ucznia, zwracanie się do niego po imieniu;
- robienie przerw między wypowiedzianymi zdaniami, tak by dać uczniowi możliwość ich przetworzenia;
- powtarzanie polecenia, sprawdzanie stopnia jego zrozumienia;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- nieprzekazywanie zbyt wielu informacji, a gdy chodzi o polecenia, to wystarczy jedno, co da pewność jego wykonania przez ucznia (dla pewności, można poprosić, aby opisał je własnymi słowami);
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- używanie krótkich zdań, prostego i jednoznacznego języka - podawanie jasnych instrukcji;
- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny, popieranie ich tekstem pisanym, obrazem, ilustracją, filmem;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie zadania na wieloetapowe krótsze części;
- zadawanie krótszych prac domowych w sytuacji, gdy rodzice zgłaszają, że nauka w domu trwa godzinami;
- dostosowanie pomocy dydaktycznych i zadań do zainteresowań ucznia
- wykorzystywanie wąskiej i fachowej wiedzy oraz zainteresowań ucznia podczas prowadzenia lekcji;
- umożliwianie uczniowi - w określonych sytuacjach i nie kiedy ma na to ochotę - mówienia o swoich pasjach i zainteresowaniach;
- z powodu impulsywności i problemów w czekaniu na swoją kolej odpytywanie ucznia w pierwszej kolejności;
- niezakładanie, że uczeń nie słucha i nie uczestniczy w przebiegu lekcji, jeżeli nie nawiązuje kontaktu wzrokowego, czy też siedzi bokiem do nauczyciela;

Im prościej, krócej i jaśniej będą kierowane uwagi do dziecka, tym większe prawdopodobieństwo że je usłyszy, zrozumie i wykona polecenia.

Opracowano na podstawie systemu oceniania z języka polskiego w XXIII Liceum Ogólnokształcącym im. ks. prof. J. Tischnera w Łodzi